

Beleidsanalyse

preventief beleid senioren in Fryslân

Onderwerpen beleidsanalyse

1. Preventief beleid senioren in gemeentelijke beleidsstukken
Wet publieke gezondheid (Wpg)
2. Preventief beleid senioren in gemeentelijke beleidsstukken
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
3. De praktijk van preventief beleid senioren in drie gemeenten

Een aantal gemeenten werkt samen om het Wmo en/of Wpg beleid vorm te geven. In totaal is er geanalyseerd:

- 18 beleidsplannen Wpg*
- 10 beleidsplannen Wmo**
- 3 gesprekken met beleidsmedewerkers van gemeenten
- 2 gesprekken met beleidsadviseurs publieke gezondheid van GGD Fryslân

*Twee beleidsstukken Wpg en Wmo zijn samengevoegd

**Sommige Wmo beleidsplannen zijn onderdeel van een integraal beleidsplan sociaal domein

Preventief beleid senioren niet 'sexy'

Preventief beleid op het gebied van gezondheid en zelfredzaamheid van senioren is van groot belang. Niet alleen neemt het aantal senioren in Fryslân toe, maar ook is sprake van een hogere levensverwachting: mensen worden ouder. Ouder worden gaat dikwijls gepaard met verlies van gezondheid, mobiliteit en netwerk. Dit kan invloed hebben op de zelfredzaamheid van senioren. Preventie helpt mensen om actief gezond te blijven en gezondheidsproblemen te voorkomen. In eerste instantie stelt dit de burgers in staat om zo prettig en zorgeloos mogelijk te leven. Ook ligt er een maatschappelijk belang in preventie: het helpt zwaardere vormen van zorg en begeleiding te voorkomen. Daar heeft iedereen baat bij.

Uit **landelijk onderzoek** blijkt dat er in het verleden weinig aandacht was voor preventie van gezondheidsproblemen bij senioren. Dat komt onder andere omdat het onderwerp senioren en preventie niet 'sexy' is. Er valt niet mee te scoren. Soms wordt deze groep zelfs als 'verloren' gezien die door ingesloten patronen niet kan veranderen. Het is aantrekkelijker te investeren in de jeugd, want dan investeer je in de toekomst. Door de vergrijzing en de decentralisaties binnen het sociale domein groeit het besef dat gemeenten iets moeten met het thema senioren en preventie. Ze hebben immers een duidelijk belang bij een gezonde populatie senioren, want ze zijn verantwoordelijk voor het ondersteunen van mensen die niet meer zelfredzaam zijn. Daarbij moet er flink bezuinigd worden. Maar het biedt ook kansen, want voor het eerst krijgt één partij, de gemeente, zeggenschap over praktisch het hele sociale domein. Dit maakt het mogelijk om integraal te werken.

Maar wat voor (preventief) beleid hebben de Friese gemeenten om ervoor te zorgen dat senioren zo lang mogelijk zelfstandig, onafhankelijk en gezond blijven? Hiervoor heeft het Fries Sociaal Planbureau (FSP) alle Friese beleidsstukken over de Wet publieke gezondheid (Wpg) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) geanalyseerd. Daarnaast is verdieping aangebracht door vijf experts binnen gemeenten en GGD te bevragen over dit onderwerp.

Gemeentelijk beleid rondom senioren en preventie

Gemeenten hebben sinds 2015 meer taken gekregen door de decentralisaties. Eén van de doelen van de decentralisaties binnen het sociaal domein is dat er integraal wordt gekeken naar vraagstukken; vanuit meerdere invalshoeken kan er voorkomen worden dat senioren niet meer zelfredzaam zijn. De meeste preventieve activiteiten gericht op senioren worden georganiseerd vanuit de Wet Publieke Gezondheid (Wpg) en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De Wpg richt zich op het bevorderen van de gezondheid en de Wmo ondersteunt mensen om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen en te participeren in de samenleving. Er is veel overlap tussen de twee beleidsvelden, want gezondheid is een primaire voorwaarde om goed mee te kunnen doen in de samenleving. Inzetten op gezondheidspreventie kan daarom een belangrijke winst opleveren voor de toekomstige aanspraak op zorg. Daarom zijn er steeds meer gemeenten die het gezondheidsbeleid en het Wmo-beleid op elkaar afstemmen of samenvoegen. In de beleidsanalyse wordt er per wet omschreven welk preventief beleid de Friese gemeenten hebben gericht op senioren.

Preventie is lastig

Preventie is een lastig thema. Het suggereert een direct verband tussen een actie en het voorkomen van een probleem waarvan niet zeker is dat het probleem zich ooit zal voordoen. Ook is het lastig om te meten of preventie effect heeft, want de effecten zijn pas op lange termijn zichtbaar. Problemen ontstaan vaak door een optelsom van diverse factoren. Er kan onmogelijk op al deze factoren preventie worden ingezet. Ten slotte speelt de verantwoordelijkheidsvraag. In hoeverre mag de overheid zich bemoeien met de gezondheid van haar burgers?

Beleidsstukken Wpg: welk beleid hanteren gemeenten om de gezondheid van senioren te bevorderen?

Uit de beleidsanalyse blijkt dat er een grote variatie is tussen het beleid van de verschillende Friese gemeenten rondom het bevorderen van de gezondheid van senioren. Sommige gemeenten voeren een 0-100 jaar beleid en hebben bewust geen beleid voor doelgroepen. Andere gemeenten richten zich specifiek op senioren. Vanuit de Wpg zijn de gemeenten verplicht om de taak ouderengezondheidszorg uit te voeren (zie kader). In totaal hebben 19 van de 24 Friese gemeenten iets over ouderengezondheidszorg in hun plan beschreven. In vijf beleidsstukken staat alleen dat dit een taak is van de gemeente en in acht beleidsplannen wordt er uitgebreider op in gegaan. Wanneer gemeenten iets over ouderengezondheidszorg in hun beleidsstuk hebben beschreven wordt er vaak verwezen naar de Wmo of andere beleidsvelden, zoals sport of welzijn. Daarnaast worden er interventies ingezet om ervoor te zorgen dat senioren zo lang mogelijk gezond blijven. De meest voorkomende zijn gericht op:

Voorkomen van dementie, eenzaamheid en depressie

Veel gemeenten beschrijven in hun beleidsplan dat ze dementie, eenzaamheid en depressie willen voorkomen of terugdringen. Zo besteden de gemeenten in Noordoost-Fryslân veel aandacht aan het signaleren van eenzaamheid en depressie, onder andere door preventief op huisbezoek te gaan bij senioren. Leeuwarderadeel gaat eenzaamheid tegen door de sociale samenhang in dorpen te bevorderen. Zij ondersteunen dorpshuizen en dorpsbelangen, zodat er een ontmoetingsplaats is in het dorp. Heerenveen heeft het streven een dementievriendelijke gemeente te worden.

Meer bewegen en valpreventie

Sommige Friese gemeenten beschrijven in hun beleidsplan dat zij zich inzetten om senioren meer te laten bewegen. Zo stimuleert Súdwest-Fryslân sportverenigingen om nieuwe activiteiten te ontwikkelen voor senioren in samenwerking met buurtsportcoaches. In het beleidsplan van Achtkarspelen staat beschreven dat zij diverse sportactiviteiten aanbieden gericht op senioren, zoals het fitnessproject 'Kom in Beweging'. De gemeenten in Noordoost-Fryslân bieden valpreventie trainingen aan ter preventie van ernstig letsel.

Healthy ageing

Heerenveen en Súdwest-Fryslân benoemen in hun plan dat ze gaan kijken naar de mogelijkheden van gezond en actief oud worden (healthy ageing). Een gezond en actief leven draagt bij aan het in stand houden van het welbevinden en welzijn van senioren, ook op hogere leeftijd. Mogelijk gaan deze twee gemeenten hier in de toekomst inhoud aan geven.

Wet publieke gezondheid:

De Wpg is vastgesteld in 2008 en richt zich vooral op het bevorderen van de algemene gezondheid (0-100 jaar) en het voorkomen van ziekten bij risicogroepen. Een groot deel van deze wet wordt uitgevoerd door de GGD. Eén van de taken die in Fryslân niet door de GGD wordt uitgevoerd is de ouderengezondheidszorg. In 2010 is dit artikel 5a in de wet opgenomen, waarin staat:

1. Het college van burgemeesters en wethouders draagt zorg voor de uitvoering van de ouderengezondheidszorg.
2. Ter uitvoering van de in het eerste lid bedoelde taak draagt het college van burgemeester en wethouders in ieder geval zorg voor:
 - a. het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van ouderen en van gezondheidsbevorderende en -bedreigende factoren;
 - b. het ramen van de behoefte aan zorg;
 - c. de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen als comorbiditeit;
 - d. het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding;
 - e. het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.
3. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld over de werkzaamheden, bedoeld in het tweede lid.

In december 2015 is er een **kamerbrief** verstuurd met daarin de landelijke nota gezondheidsbeleid 2016-2019. Gemeenten zijn verplicht om binnen twee jaar na het uitkomen van de landelijke nota een gemeentelijke nota vast te stellen, welke vier jaar geldig is. Veel Friese gemeenten zijn op dit moment bezig met het herzien van hun beleid.

Beleidsstukken Wmo: welk beleid hanteren gemeenten om ervoor te zorgen dat senioren zolang mogelijk zelfredzaam blijven?

De Wmo heeft als doelstelling om ondersteuning te bieden, zodat mensen zo lang mogelijk mee kunnen doen aan de maatschappij en zelfstandig kunnen blijven wonen. Veel Friese gemeenten beschrijven in hun beleidsstukken dat zij dit willen realiseren door in te zetten op preventie, vroegsignalering en de inzet van meer lichtere ondersteuning. Ook doen zij een beroep op het eigen netwerk van de inwoners. Hiermee willen ze de inzet van dure ondersteuning voorkomen. In zes van de tien Friese beleidsstukken Wmo wordt specifiek aandacht besteed aan de doelgroep senioren, waarbij het in het ene plan uitgebreider wordt beschreven dan in het andere plan. Er zijn veel soorten interventies die worden ingezet om ervoor te zorgen dat senioren zolang mogelijk thuis kunnen blijven wonen. De meest voorkomende zijn:

Ouderenadviseur

Een aantal gemeenten benoemt in hun plan dat zij ouderenadviseurs hebben die senioren kunnen helpen bij vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Vaak zijn deze ouderenadviseurs actief in het gebiedsteam. Bijvoorbeeld in Súdwest-Fryslân maakt Stichting Ouderenwerk Bolsward deel uit van het gebiedsteam.

Eenzaamheid

In de beleidsplannen wordt veel aandacht besteed aan het bestrijden en voorkomen van eenzaamheid. Bijvoorbeeld Opsterland is bezig met het ontwikkelen van een integrale aanpak, waarbij allerlei activiteiten in activiteitencentra door vrijwilligers worden georganiseerd, gericht op het bevorderen van sociale contacten en maatschappelijke participatie. De gemeente Heerenveen wil eenzaamheid voorkomen door mantelzorgers te ondersteunen en vrijwilligerswerk te stimuleren. Ook bieden zij Wmo-vervoer naar activiteiten zodat er een mogelijkheid is tot ontmoeting.

Geschikt wonen

Een aantal gemeenten besteedt aandacht aan geschikt wonen. Zo omschrijft de Fryske Marren in hun plan dat zij het bewustzijn van huiseigenaren proberen te vergroten, zodat zij maatregelen treffen om langer thuis te kunnen wonen. De gemeenten Smallingerland en Opsterland bieden daarvoor een huistest aan, zodat hun inwoners kunnen checken of hun huis toekomstbestendig is. Ook Leeuwarden vindt het belangrijk om tijdig te anticiperen op het ouder worden door maatregelen te nemen in en om het huis.

Gezonde leefomgeving

Smallingerland wil investeren in weerbare, actieve en gezonde generaties. De gemeente houdt zich bezig met een beweegvriendelijke openbare ruimte, ingericht op het principe 'de gezonde keuze is de gemakkelijke keuze'. Dit kan op verschillende manieren bereikt worden, bijvoorbeeld door sportaccommodaties in de buurt en aantrekkelijke loop- en fietsroutes. Ook Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel zetten zich in voor een directe leefomgeving die bijdraagt aan de zelfredzaamheid van burgers en uitnodigt tot participatie.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

De Wmo is sinds 2015 vernieuwd, waardoor de gemeenten extra taken hebben gekregen. De Wmo geeft ondersteuning aan mensen thuis zodat zij zoveel mogelijk mee kunnen doen aan de maatschappij en zelfstandig kunnen blijven wonen. De eigen kracht van inwoners is belangrijk, waarbij er eerst een beroep wordt gedaan op het eigen netwerk. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ondersteuning van mensen die niet op eigen kracht zelfredzaam zijn. Voorbeelden hiervan zijn woningaanpassingen, begeleiding, dagbesteding, huishoudelijke hulp of een plaats in een beschermde woonomgeving voor mensen met een psychische stoornis. Er wordt zoveel mogelijk integraal gekeken naar problemen, waarbij er eerst wordt nagegaan of er een algemene voorziening is die het probleem kan oplossen. Pas daarna wordt er gekeken of er een maatwerkoplossing nodig is.

Wat doen gemeenten in de praktijk om ervoor te zorgen dat senioren zo lang mogelijk gezond en zelfredzaam blijven?

In beleidsstukken worden vaak alleen de hoofdlijnen van het beleid beschreven. Om meer over de praktijksituatie te weten te komen en hierdoor verdieping aan te brengen heeft het FSP gesprekken gevoerd met twee gezondheidsadviseurs van GGD Fryslân en drie beleidsmedewerkers van gemeenten, namelijk Leeuwarden als centrumgemeente, Heerenveen als grote gemeente en het Bildt als kleine plattelandsgemeente. Deze drie gemeenten hebben allemaal hun eigen aanpak om senioren zo lang mogelijk zelfstandig, onafhankelijk en gezond te houden. Per gemeente worden voorbeelden gegeven van de praktische invulling van hun beleid op het gebied van gezond ouder worden en het bevorderen van zelfredzaamheid en langer thuis wonen.

Gemeente Leeuwarden

Geen doelgroepenbeleid

Leeuwarden voert bewust geen doelgroepenbeleid, dus ook geen beleid dat specifiek op senioren is gericht. De visie van Leeuwarden is dat alle burgers die dat nodig hebben gebaat zijn bij bepaalde interventies. De gemeente wil het exclusieve karakter van doelgroepenbeleid voorkomen.

Wijkteams centrale rol

Het zijn de wijkteams die actief op zoek zijn naar signalen in hun wijk, en daar hun activiteiten op organiseren. Telt een sterk vergrijsde wijk veel eenzame ouderen, dan wordt daar een project op gevormd. De wijkteams richten zich vooral op burgers met een lage Sociaal Economische Status (SES). Los van hun leeftijd worden burgers aangesproken op hun kracht, en wordt hun zelfredzame vermogen gestimuleerd. Netwerkversterking is daarbij een belangrijk middel.

Inzet van buurtgezondheidscoaches

De gemeente zet tot 2018 GIDS-gelden in, waarmee buurtgezondheidscoaches burgers met een lage SES bewegen tot gezonder gedrag door middel van voorlichting over gezonde voeding en het organiseren van sport en bewegingsactiviteiten. Ook senioren kunnen onder de groep vallen op wie de coaches hun aandacht richten.

Age Friendly City

In 2016 is Leeuwarden samen met vier andere Nederlandse gemeenten als Age Friendly City van start gegaan. Door mee te doen aan het programma 'Lang Leve Kunst: Op weg naar Age Friendly Cities' zetten de gemeenten in op een duurzame samenwerking tussen cultuur, zorg en welzijn. De achterliggende gedachte is dat cultuurparticipatie een positief effect heeft op de vitaliteit, de gezondheid en het welzijn van senioren.

Gezond In De Stad (GIDS) is het stimuleringsprogramma dat gemeenten helpt bij het versterken van hun lokale aanpak van gezondheidsachterstanden. Er wordt aangesloten bij wat gemeenten al doen. Het programma biedt de gemeenten vier jaar lang advies, praktische instrumenten en landelijke- en regionale bijeenkomsten en wordt gefinancierd door het ministerie van VWS. Van de 24 Friese gemeenten ontvangen 18 GIDS-gelden.

Gemeente Heerenveen

Eenzaamheid bestrijden

Heerenveen zet zich in om eenzaamheid te bestrijden. De gemeente heeft een onderzoek uit laten voeren door een antropoloog die drie maanden in een zorgcentrum heeft gewoond. De belangrijkste conclusie van het **onderzoek** is dat veel senioren zich niet langer verbonden voelen met de maatschappij, omdat ze geen rol van betekenis meer hebben. Senioren moeten het gevoel krijgen dat ze er toe doen. Daar zijn andere interventies voor nodig dan bijvoorbeeld een bingoavond. Naar aanleiding van de resultaten van het onderzoek start Heerenveen een videocampagne om senioren te stimuleren om nieuwe zin aan hun leven te geven. Wijkverpleging en vrijwilligers van diverse organisaties worden getraind om de andere kijk op eenzaamheid eigen te maken. Ook wordt er geïnventariseerd met andere partijen in hoeverre initiatieven zoals OPOEH en Granny's Finest binnen Heerenveen opgezet kunnen worden (zie kader).

Dementievriendelijke samenleving

Heerenveen wil een dementievriendelijke samenleving worden. Er worden voorlichtingen georganiseerd in wijken en dorpen zodat meer mensen bekend raken met dementie en weten hoe ze daar mee om moeten gaan. Ook doen NHL-studenten onderzoek naar hoe mensen met dementie mee kunnen blijven doen in de samenleving.

Zo lang mogelijk thuis wonen

Heerenveen stimuleert inwoners om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen. Bewoners worden aangeschreven en voorgelicht over de mogelijkheid om zelf online of samen met een vrijwilliger een huistest te doen. Deze test maakt inwoners bewust van valgevaar, veiligheid en toekomstbestendigheid en geeft verbeteringsmogelijkheden die de inwoner zelf kan doen. De mogelijkheid voor een blijverslening (lening voor woningaanpassingen waarbij de gemeente garant staat) wordt dit jaar onderzocht.

Gezond en actief oud worden

Heerenveen stimuleert de inwoners om gezond en actief oud te worden door nudging: beïnvloeden van onbewust gedrag. Ze probeert de gezonde optie de beste optie te maken. Zo besteedt de gemeente aandacht aan fietsvriendelijkheid, zodat Heerenveen toe kan werken naar kandidaatstelling voor Fietsstad 2020. Ook worden er wandelroutes aangelegd met speelse opdrachten, zoals 'hurk driemaal en kom weer overeind' en speeltoestellen zoals een evenwichtsbalk.

Initiatieven om senioren weer een rol te geven in de maatschappij:

OPOEH is een stichting waarbij senioren ingezet worden als maatje voor huisdieren in de buurt. OPOEH slaat hiermee drie vliegen in één klap: ouderen helpen aan meer gezelschap en beweging, huisdieren helpen aan aandacht en verzorging en baasjes helpen aan een betrouwbare oppas.

Granny's Finest is een stichting die wekelijks handwerkclubs organiseert, waar senioren hun hobby kunnen uitoefenen. In samenwerking met de 'grannies' ontwikkelen jonge ontwerpers patronen voor mode- en interieuraccessoires. De producten worden verkocht samen met een persoonlijk bericht van de maakster, zodat de klant in direct contact komt met de creatieve granny.

Gemeente het Bildt

De gemeente heeft in 2012 een nieuwe beleidsnota ouderenbeleid ontwikkeld, waarmee het roer is omgegaan. Er wordt aangesloten bij de kracht van inwoners en het netwerk dichtbij mensen wordt versterkt. Het ouderenbeleid is nu ingebed in het brede spectrum van het sociaal domein. Voor zowel het ontwikkelen als het uitvoeren van beleid binnen het sociaal domein werkt de gemeente samen met andere gemeenten in Noordwest-Fryslân.

Stichting Welzijn Ouderen het Bildt (SWO)

Het Bildt subsidieert de Stichting Welzijn Ouderen het Bildt (SWO). Door SWO is aandacht voor senioren al jaren ingeburgerd in de gemeente. Ze verricht tweemaal per jaar huisbezoeken aan een geselecteerde leeftijdsgroep van senioren en stelt aan de hand van een lijst een aantal vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Hierdoor wordt een goed beeld verkregen van de leefomstandigheden van de senioren en van hun wensen, behoeften en mogelijke problemen. In samenwerking met een groot netwerk van vrijwilligers en professionals organiseert SWO een scala aan activiteiten. Het aanbod is zoveel mogelijk in eigen omgeving en loopt uiteen van spelletjesmiddagen, eetclubs en handwerkgroepjes tot computercursussen en andere uitstapjes. SWO heeft ook een ouderenadviseur die deel uit maakt van het gebiedsteam, waardoor senioren direct worden geholpen bij vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg. De goede contacten met Zorgcentrum het Bildt, de thuiszorg, wijkverpleegkundige, huisarts en ouderenadviseur houden de korte lijnen met het gebiedsteam intact. Bovendien zorgt het goede netwerk ervoor dat bijvoorbeeld dementie of overbelasting van een mantelzorger vroeg wordt gesignaleerd.

GIDS-gelden

Het Bildt is één van de achttien Friese gemeenten die GIDS-gelden ontvangen. Dit geld wordt onder andere besteed aan een buurtsportcoach die het bewegen en gezond(er) oud worden stimuleert, met name in de beweegtuin van het Zorgcentrum. Ook wordt er twee keer per jaar een cursus valpreventie georganiseerd.

Steunpunt Mantelzorg en Alzheimercafé

Gemeente het Bildt heeft een Steunpunt Mantelzorg dat onder andere de Dag van de Mantelzorg en een weekend voor mantelzorgers organiseert. Andere ondersteunende activiteiten, zoals het Alzheimercafé worden gezamenlijk met de omringende gemeenten aangeboden.

GGD Fryslân

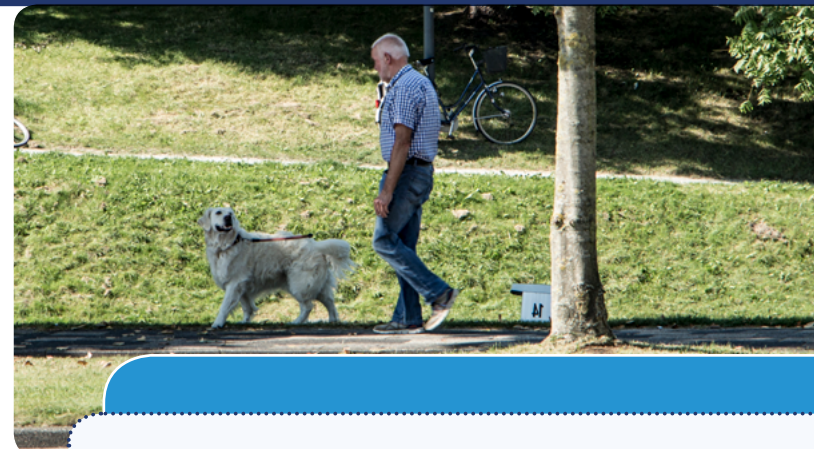
De beleidsadviseurs publieke gezondheid van GGD Fryslân hebben veel contact met de Friese gemeenten over de uitvoering van de Wpg. De GGD voert het grootste gedeelte van deze wet uit voor de gemeenten. De gemeenten zijn echter zelf verantwoordelijk voor de ouderengezondheidszorg (artikel 5a Wpg). De beleidsadviseurs publieke gezondheid merken dat veel Friese gemeenten zoekende zijn om het ouderengezondheidsbeleid vorm te geven. Ze zien wel dat er een beweging is in het bewustzijn dat het thema ouderengezondheidszorg belangrijk is en dat gemeenten hier iets mee moeten. De aanleiding hiervoor is het toenemende aantal senioren. Ook de GIDS-gelden stimuleren gemeenten om initiatieven te ontwikkelen. Een aantal gemeenten vindt healthy ageing belangrijk, maar op dit moment is dat vooral nog op strategisch niveau. Er wordt in de praktijk nog weinig mee gedaan. Door de invoering van de decentralisaties in 2015 had het (ouderen)gezondheidsbeleid in veel gemeenten tijdelijk minder prioriteit. De Friese gemeenten hebben nu weer meer tijd om zich bezig te houden met dit thema.

Kortom

Preventief beleid rondom senioren is lastig en niet 'sexy'. Gemeenten beseffen echter steeds meer dat het belangrijk is om aandacht te besteden aan het zo lang mogelijk gezond, onafhankelijk en zelfredzaam houden van senioren. De decentralisaties bieden daarbij kansen, want voor het eerst heeft één partij, de gemeente, de zeggenschap over het hele sociale domein. Dit maakt het mogelijk om problemen integraal aan te pakken.

Uit de beleidsanalyse blijkt dat er al veel wordt gedaan op het gebied van senioren en preventie. Er zijn talrijke interventies ontwikkeld rondom eenzaamheid, dementie, meer beweging en geschikt wonen. Ook wordt er aandacht besteed aan integraliteit. Zo zijn er gemeenten die hun Wmo- en Wpg-beleid op elkaar afstemmen, omdat gezondheid een primaire voorwaarde is voor het meedoen in de maatschappij. Wel blijkt dat veel Friese gemeenten nog zoekende zijn rondom het preventief beleid voor senioren. Hierbij is de ene gemeente verder dan de andere. Sommige gemeenten besteden in hun beleidsplannen summier aandacht aan de doelgroep senioren, andere gemeenten zetten hun plannen tot in detail uiteen. Ook niet alle gemeenten hebben beleid gericht op senioren. Dit kan een bewuste keuze zijn om het exclusieve karakter van doelgroepenbeleid te voorkomen. Deze verschillen tussen de Friese gemeenten kunnen gevolgen hebben voor de senioren zelf in welke hulp en ondersteuning zij kunnen verwachten. Het is de vraag welk effect dit heeft op de lange termijn.

Belangrijk is dat gemeenten bij het verder vormgeven van het beleid rondom senioren de kansen benutten die de decentralisaties bieden, waarbij er integraal wordt gewerkt en er interventies worden gerealiseerd die bewezen effectief zijn.

Realiseer interventies die bewezen effectief zijn

Het rijk heeft in maart 2016 een **kamerbrief** verstuurd over senioren en preventie. Hierin staat onder andere dat het interventieaanbod gefragmenteerd is en dat er onvoldoende rekening wordt gehouden met de wensen van senioren. Ook is er nog relatief weinig bekend over het bereik en de effectiviteit van interventies. Het RIVM gaat onderzoeken wat goede interventies zijn.

Colofon

Bronnen/links

- Schuttelaars & Partners 2016: **Eindrapport project ouderen en preventie**
- Rijksoverheid 2015: **Kamerbrief landelijke nota gezondheidsbeleid 2016-2019**
- Rijksoverheid 2016: **Kamerbrief ouderen en preventie**
- Rijksoverheid 2008: **Wet publieke gezondheid**
- Rijksoverheid 2015: **Wet maatschappelijke ondersteuning**
- De Geus 2016: **Een etnografische studie van eenzaamheid onder ouderen in Friesland**
- **Oopoe**
- **Granny's Finest**
- **Gezond In De Stad (GIDS)**

Auteurs

Sibilla Hoekstra
Truus de Witte

Contact

Sibilla Hoekstra
shoekstra@friessociaalplanbureau.nl
(058) 234 85 00/06 11493528

Opmaak

Jongens van de Jong

FRIES SOCIAAL
PLANBUREAU

Westersingel 4
8913 CK Leeuwarden
T (058) 234 85 00
www.friessociaalplanbureau.nl

*Het Fries Sociaal Planbureau wordt
gesubsidieerd door de provincie Fryslân.*